

Як державним реєстраторам отримати сертифікат про підтвердження професійної компетентності у сфері державної реєстрації

Кабінету Міністрів України 24.10.2018 затвердив Порядок визначення професійної компетентності осіб, які мають намір здійснювати функції державного реєстратора прав на нерухоме майно та/або державного реєстратора юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань. Запроваджується даний порядок через необхідність посилення вимог до осіб, які мають намір здійснювати діяльність державного реєстратора, а також державних реєстраторів, щодо яких прийнято рішення про тимчасове блокування доступу до Державного реєстру речових прав на нерухоме майно та/або Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань за результатами розгляду скарг у сфері державної реєстрації. Очікується, що в результаті зменшиться кількість скарг на дії державних реєстраторів, підвищиться якість надання ними адміністративних послуг у сферах державної реєстрації, зросте рівень суспільної довіри до державних органів.

Визначення професійної компетентності в обов'язковому порядку здійснюється щодо фізичних осіб, які мають намір здійснювати функції державних реєстраторів, під час призначення їх на відповідні посади, укладення трудових договорів із суб'єктами державної реєстрації, а також щодо державних реєстраторів, стосовно яких Мін'юстом прийнято рішення про тимчасове блокування доступу до Державного реєстру речових прав на нерухоме майно та/або Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань (далі – реєстри), перед відновленням їм доступу до відповідного Реєстру.

Відповідно до статті 58 Конституції України закони та інші нормативно-правові акти не мають зворотної дії в часі, а отже визначення професійної компетентності щодо осіб, призначених на посади до 01 січня 2019 року, не проводиться. Доступ таких користувачів до реєстрів здійснюється за загальним правилом без надання відповідного сертифіката. Не проводиться визначення професійної компетентності щодо осіб, які призначаються на посади державних нотаріусів або мають на меті здійснювати приватну нотаріальну діяльність, оскільки їх кваліфікація вже перевірена під час складання кваліфікаційного іспиту та підтверджується свідоцтвом про право на зайняття нотаріальною діяльністю. Водночас дія постанови та наказу поширюється на користувачів (у тому числі нотаріусів), щодо яких приймалось рішення про тимчасове блокування доступу до реєстрів, у разі якщо відновлення доступу здійснюється після 01 січня 2019 року. Також не буде проводиться визначення професійної компетентності державними та приватними виконавцями з огляду на те, що останні наділені повноваженнями державних реєстраторів лише в частині державної реєстрації обтяжень. При цьому, вимога про надання сертифіката поширюється на осіб, що перебуватимуть в трудових відносинах із суб'єктами державної реєстрації, до яких віднесені виконавчі органи сільських, селищних та міських рад, Київська, Севастопольська міські, районні, районні у містах Києві та Севастополі державні адміністрації та акредитовані суб'єкти.

Організація визначення професійної компетентності осіб здійснюється Мін'юстом шляхом автоматизованого анонімного тестування. Для проходження тестування фізичні особи, які мають намір здійснювати функції державних реєстраторів, подають до Мін'юсту відповідну заяву та засвідчену особистим підписом копію паспорта громадянина України (копії 1, 2 сторінок, сторінок зі штампами реєстрації місця проживання, а також інших сторінок за наявності інформації, відміток на них). Виходячи із загальних положень щодо засвідчення копій документів, на кожній сторінці копії паспорта проставляти: 1) відмітку «Згідно з оригіналом»; 2) дату засвідчення копії; 3) особистий підпис особи, яка засвідчує копію, її ініціали та прізвище. Отримані заяви Мін'юстом розглядаються та не пізніше ніж за сім календарних днів до дня проведення автоматизованого анонімного тестування на офіційному веб-сайті Мін'юсту <https://minjust.gov.ua> розміщується повідомлення про дату, час та місце проведення автоматизованого анонімного тестування, а також прізвище, ім'я та по батькові осіб, які виявили бажання пройти таке тестування. Особи, які правильно відповіли на 75 відсотків тестових завдань, вважаються такими, що успішно пройшли автоматизоване анонімне тестування. Таким особам видається сертифікат про підтвердження професійної компетентності у відповідній сфері державної реєстрації (у сфері державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень або у сфері державної реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань). Результати автоматизованого анонімного тестування розміщуються на офіційному веб-сайті Мін'юсту не пізніше наступного робочого дня після його проведення. Особи, які не пройшли автоматизоване анонімне тестування, можуть повторно звернутися до Мін'юсту та пройти його у будь-який час.

Для успішного проходження тестування рекомендуємо звернутися до законодавства, яке регулює цивільні правовідносини (зокрема, загальні положення про фізичних та юридичних осіб, об'єкти цивільних прав, правочини, позовну давність, загальні положення про зобов'язання, припинення зобов'язань, наслідки невиконання зобов'язань, особливості окремих видів зобов'язань, право власності та інші речові права тощо), господарські правовідносини (зокрема, підприємництво та некомерційну діяльність, майно суб'єктів господарювання, цінні папери у господарській діяльності, корпоративні права та відносини, управління об'єктами державної та комунальної власності, приватизація об'єктів державної та комунальної власності тощо), земельні правовідносини (загальні положення про речові права на землю, землі України, оренду землі тощо), законодавства, яке регулює відносини, що виникають у сферах державної реєстрації, законодавства, яке передбачає відповідальність у сферах державної реєстрації (зокрема, за вчинення злочинів у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг тощо), законодавства про запобігання корупції.